



СИЛАБУС КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Освітньо-професійна програма: **Право**

Галузь знань: **08 Право**

Спеціальність: **081 Право**

Компонент освітньої програми – обов'язкова дисципліна

Рік підготовки – 1 рік, семестр - 2

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – Лубкович Наталія Зіновіївна, викладач ЦК суспільних дисциплін, кандидат історичних наук

Контактна інформація - doctrina.n@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна *«Історія української культури»* в системі суспільно-гуманітарних наук посідає особливе місце; завдяки їй вивченню студенти мають можливість отримати цілісне уявлення про культурно-історичні надбання українського народу.

Завдання курсу полягає у вивченні особливостей української культури, розгляду її в контексті світової, насамперед європейської.

Вивчення процесів, які відбувалися в українській культурі впродовж історичного часу, має надзвичайно важливе значення для формування у студентів наукового світогляду, високих моральних якостей, підвищення загальнокультурного рівня, освоєння національних і загальнолюдських цінностей.

Програма побудована за історико-хронологічним принципом і охоплює найсуттєвіші явища української культури.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
12/20	Змістовий модуль І. Історичний розвиток української культури: від витоків до І пол. XIV ст.		
2/4 Л1	Тема 1. Історія української культури як навчальна дисципліна	Знати основні поняття теорії культури та загальні підходи до аналізу культурних явищ; орієнтуватися у періодизації основних етапів української культури; знати загальні характеристики окремих культурно-історичних епох, періодів, стилів, притаманних українській культурі.	Питання, тести
4/6 Л2, С1	Тема 2. Витоки української культури	Вміти виділяти загальні риси, які характеризують національну ідентичність; знати етапи становлення релігійно-міфологічних уявлень стародавніх слов'ян; пояснювати, які прадавні племена брали участь в етногенезі на території України	Питання, тести, індивідуальні завдання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/6 С2	Тема 3. Культура Київської Русі	Вміти підкреслювати значення християнства, яке стало основою світогляду давньоруського суспільства; вміти характеризувати культурні наслідки християнізації Русі; вміти пояснювати, який вплив мала культура Візантії на формування художньої культури Київської Русі; здатність підкреслити самобутність давньоруської культури.	Захист міні-проектів, питання
4/4 Л3,С3	Тема 4. Особливості розвитку культури та історичне значення Галицько-Волинської держави.	Вміти визначати особливості культурного розвитку Галицько-Волинської держави.	Питання, тести, індивідуальні завдання
12/16	Змістовий модуль 2. Культура й церковне життя в Україні друга половина XIV – XVIII ст		
2/4 Л4	Тема 5. Культурне життя в Україні у другій половині XIV – у XV ст.	Вміти виокремлювати історичне значення гуманістичного та реформаційного рухів; вміти виокремити історичні умови розвитку ренесансної культури України.	Питання, тестовий контроль
4/4 Л5, С4	Тема 6. Культура України у XVI ст. в першій половині XVII ст. Розвиток освіти і літератури.	Знати, як виявила себе ренесансна традиція на теренах України; знати основні напрями діяльності братських шкіл.	Питання, творчі завдання
2/4 С5	Тема 7. Церковне життя в Україні друга половина XIV – перша половина XVII ст.	Уміти характеризувати вплив європейського Відродження на духовне життя України.	Реферати, повідомлення, міні-диспут, модульний контроль.
4/4 Л6, С6	Тема 8. Культурне життя України другої половини XVII – XVIII ст.	Аналізувати соціально-політичні чинники розвитку української культури у другій половині XVII – XVIII ст.	Питання, практичні завдання/задачі
12/18	Змістовий модуль 3. Розвиток української культури на зламі XIX-XX початку XXI ст.		
2/6 Л7	Тема 9. Українська культура на зламі XIX–XX ст. у контексті європейської культури	Знати характерні риси «короткого XX століття», уміти визначати основні тенденції культурного розвитку України і світу на зламі XIX-XX ст., знати значущість творчого доробку українських митців для національної і світової культури	Реферати, повідомлення, міні-диспут.
4/4 Л8,С7	Тема 10. Національно-культурне піднесення в Україні у 20-ті роки XX ст. «Розстріляне» українське відродження 30-х років	Знати причини, методи та наслідки ідеологізації національно-культурного життя в УРСР; взаємозалежність між встановленням єдиновладдя Сталіна, переслідуванням і ліквідацією церкви та змінами в масовій свідомості людей; різницю між художньо-стилістичними особливостями творів, написаних митцями Розстріляного відродження, й апологетами соціалістичного реалізму.	Питання, реферати, повідомлення.
4/4 Л9,С8	Тема 11. Культура України періоду Другої світової війни, повоєнного часу та 60–80 рр. XX ст.	Знати особливості впливу II світової війни на українську культуру; уміти визначити тенденції й суперечності розвитку освіти, науки, літератури та мистецтва у повоєнні роки; уміти обстоювати власні судження щодо тенденцій розвитку культури у період відлиги та зародження дисидентського руху й шістдесятництва; знати суть протиріччя у розвитку культури, освіти, науки в період застою.	Захист міні-проектів, питання, тести.

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/4 С9	Тема 12. Провідні тенденції розвитку сучасної української культури	Знати провідні тенденції розвитку української культури доби незалежності. Особливості релігійне життя. Зміни в системі національної освіти. Основні тенденції розвитку науки. Розвиток спорту. Література та мистецтво. Міжнародні пісенні конкурси Євробачення в Україні. Уміти аналізувати вплив української культури на світову.	Питання, реферати, презентації, повідомлення, модульний контроль.

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр I

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	17 тиждень	18 тиждень
Лекції	Л1	Л2			Л3		Л4	Л5			Л6		Л7	Л8		Л9		
Семінарські заняття			С1	С2		С3			С4	С5		С6			С7		С8	С9
Контроль знань						МК 1						МК 2					ІН ДЗ	МК 3

Л1 – лекція 1

С1 - семінарське заняття 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми та технології компетентнісного навчання.

При проведенні семінарських занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси тощо.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на семінарських заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів.

В процесі семінарського заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, володіти і правильно застосовувати свої знання.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є формою оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторних навчальних занять. Її спрямовано на поглиблення та закріплення теоретичних знань з дисципліни, набуття початкових навичок роботи з першоджерелами, фаховою монографічною літературою та періодикою; також виконуючи самостійну роботу студенти готуються до наукових дискусій та виконання письмових завдань.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань та творчих завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Окрім того, з деяких тем передбачається написання рефератів, виконання творчих завдань, презентації. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;

- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування логічних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль у формі диференційованого **заліку** - оцінюється на підставі результатів поточного та модульного контролів, захисту ІНДЗ, не передбачаючи обов'язкової присутності студента.

ПРИКЛАД розрахунку підсумкової оцінки, якщо форма підсумкового контролю диференційований залік	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підсумков ий модульний контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	ПІДСУМКОВА ОЦІНКА
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	—	100
Бали здобувача освіти	80	85	90	—	82 бали
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 = 82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбутись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватись термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Культурологія. Навчальний посібник. / Барановська Н.М., Хома Львів: Видавництво «Новий Світ-2000», 2023. 194 с.
2. Кравець М.С. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів I - IV рівнів акредитації. Львів «Новий Світ – 2000». 2021. 320 с.
3. Павленко В.В. Культурологія. Київ: ЦУЛ, 2019.
4. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В. – Харків: ХНУВС, 2017. – 108 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3d2cd67a-9ae4-4ddc-a660-b8854b706679/content>.
5. Історія української культури. Навч. посіб. За ред. О. Ю. Палової. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 340 с.
6. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В. – Харків: ХНУВС, 2017. – 108 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3d2cd67a-9ae4-4ddc-a660-b8854b706679/content>.
7. Сучасні дослідження української культури. Видавнича серія кафедри україністики Варшавського університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Том X. - Варшава – Івано-Франківськ 2015. 456 с. URL: https://filosof.nmu.org.ua/ua/Godenko_%20Wspolczesne%20badania%20nad%20ukrainska%20kultura.pdf.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Бібліотека КНУБА	http://library.knuba.edu.ua/

Наукова бібліотека Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара	http://library.dsu.dp.ua/eticet.html
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Бібліотека навчальної та наукової літератури НАДПСУ	http://lib.nadpsu.edu.ua/?page=/BooksShow/BooksShow7/BooksShow7
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://nulau.org.ua/index.php?r=biblio
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім.М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Державна бібліотека України для юнацтва	http://www.4uth.gov.ua/exhibitions_books/netiquette.htm